

MAGYAR KURIER

Bétsből, Május' 1-ső napján 1818.

Orosz Birodalom.

Kotzebue kiadta nem rég Weimarban a' Frantzia ármáda' az Oroszbirodalomból való visszajövele után elégettetett holt embereknek és lovaknak azon laistromát, mellyet a' Petersburgi újság már még akkor olly megjegyzéssel kihirdetett volt, hogy a' feltett számok még nem egészszek, mivelhogy a' tartományok' Kormányozói már sokat megégettek volt addig, minekelőtte az Országlószéktől azon parantsolatot vették, hogy számlálják meg az elégetendő holt esteket. A' laistrom ez: Januarius 15 ig

A' Minski Kormányozók alatt 1813-ban megégettek 18,797 embert, 2746 lovat.

Ugyan ott volt még hátra a' megégetésre 30,106 ember, 27,316 ló.

A' Moskaui Kormányozók alatt Febr. 3-dikáig 49,754 embert 27,856 lovat.

A' Smolenski Kormányozók alatt Febr. 20-dikáig 71,735 embert, 51,430 lovat.

A' Vilnaiban 72,203 embert, 9,407 lovat.

A' Kalugaiban 1,017 embert, 4384 lovat.

Mind egygyütt 243,612 embert 123,142 lovat.

Török Birodalom:

Konstantinápolyból olyan újságokról irnak, a' mi ott nem is újság, olly gyakran történik. Mind benn a' vá-

rosban mind künn néhány rendbéli gyuladások történtek. Leghevesebb volt ezek közt az, a' melly Perában Mártzius' 21-dikére viradó éjjel a' Svétziai Követ Palíw úr' épületében kiütött, és olly rettenetes pusztítást tett, a' milyen ugyan ezen napon 8 esztendőknél előtte a' nevezett külső várost semmivé tette, 's 18 órát tartott volt. Most 7 óra alatt 150 házat tett hamuvá. Olly hirtelenséggel erőt vettek a' lángok, hogy maga a' Követ úr is alig futhatott által feleségével 's öt gyermekeivel egygyütt a' szomszédjának az Austriai Cs. Követség' első Tolmácsának Testa úrnak házába. Majd minden házi butorai oda égtek; szép kertje is egészszen elpusztult.

Két Görög alattvalójit megölette a' Császár, kik közzül egygyikre nézve az a' nevezetes fordul elő, hogy ez egy fiatal Görög lévén a' Török hitre állott, de tselekedetét nem soká megbanván, vissza akart állani: 's olly megátalkodott volt, hogy azoknak szavát, kik neki azt tanátsolták, hogy titkon távozzék el a' Török birodalomból 's az után olly vallásra álljon, a' milyenre neki tettzik, meg nem fogadta, hanem inkább akarta közönségesen tett vétkét közönséges halál által elmosni.

Frantzia Ország.

A' Rhodezi polgárok' perlekedése *Albyban* (folytatás): —

(10 dik ülés Aprilis' 6-dikán). —

Düpre (egy bizonyosság): Én mint látott tanú, semmit nem mondhatok, a' mitt

mondok, mástol hallottam; Konstantné után beszéllek, kitől ezeket hallottam: Mansonnénak, úgy mond, rendelése lévén a' Bankal' házába menni, ő ott a' határozott órán megjelent, még pedig Pieret Rozsi nevű hajadonnal. Az alatt, hogy ezen két aszszonyszemély Bankalnéval beszélgetett, a' gyilkosok behurtozták oda Fuedes urat; Bankalné egy kabinéba köldötte Mansonnét; Bastide valami mozgást vévén ott eszébe, oda berontott, Mansonnét kiragadta 's meg akarta fojtani, de Jausion nem engedte, így riasztván-meg Bastidét: *Szerentsétlen ember! mit akarsz; egy embernek megölése miatt már magadon kívül vagy, 's egygyet még fel akarsz áldozni!* Ezen szók után elkísérte Jausion Mansonnét az Annunciada klastromához.

Elölülő: A' szerént, a' mit ez a' tanú mond, úgy itélhetünk, hogy két aszszonyember volt a' Bankal' házában, olyan, a' ki nem részese a' gyilkosság-nak. — *Mansonné:* Ez, úram, lehetséges, mert azon estve sok ember volt ezen házban. — *Elölülő:* Nem beszélte az aszszony valamit Konstantnének? — *Mansonné:* Nem jut eszembe, hogy beszéltem volna. De hiszem meg fog itt Konstantné is jelenni a' vallatáson; ő a' előkikérdeztetéskor nem vallotta ezen dolgokat, mellyekről Konstantné szolla. — *Elölülő:* Való az, hogy Konstantné a' kérdezősködő Bírák előtt mindent tagad, a' miről nem tisztviselő személyeknek készséggel beszél. — *Mansonné:* Jól van, majd meglátjuk, miként fogja magát kifejteni, mikor itt fogunk egygyütt beszélgetni. —

Combette (az egygyik Tanátsos): Ott volt-é Pieret leányaszszony a' Bankal' házában? — *Mansonné:* Meglehet, hogy ott volt: de ezt ő nem mondta. — *Pinaud* (egy másik tanátsos): Maga Mansonné a' Rhodezi törvényszék előtt egyéb

felkiáltásai között azt is mondotta, hogy a' bűnösök még nintsenek mind elfogva! Az itélőszék közönséges vallástétele kíván magától; nevezze-meg azokat, kik még nintsenek elfogva. — *Mansonné:* Egyébre semmire nem emlékezem; mindent megmondottam, a' mit mondhattam, új per kezdődött-el; más személyek is fogattak-el; kétség kívül ezen új perre is elő fognak engem szollítani, 's felelni fogok, ha kérdeznak. Most nem az én kötelességem másokat vádolni, tsak magamat tartozom védelmezni.

Boudet (a' Bankalné prokátora): Mansonné mondja ki tétovázás nélkül, hogy *Rendelésre* (Rendez-vous) ment-é a' Bankal' házába? — *A' Mansonné Prokurátora:* Ezen aszszonytól nem lehet itt olly dolgokat kérdezni, mellyeknek tudása senkit nem illethet. — *A' Mansonné prokurátorának vélekedését, valamint az egész itélőszék, úgy a' halgató közönség is helyesnek találta.*

Nagyon fontos volt *France* nevű tanúnak itt következő vallástétele: — *A' Rhodezben kimondatott ítélet után való vasárnapon, így szoll France, én, és Desüffriem, Bonald, Frayssinet, 's Dübosc urak, újságkivánásból az árvaházba mentünk vala, a' hova a' Bankal' leánykáját beadták. Ez, tulajdon szájával beszéllette nekünk a' következőket: Engem' az anyám Mártz. 19-dikén estve a' háznak második emeletében egy szobába vitt alunni, de a' hol nem szoktam volt hálni. Nállunk azon estve számos vendégek voltak, kik ott egygyütt ettek ittak. Lefekvésem után nagy lármát hallottam az után, 's megijedvén, egy ingben 's meztelen lábbal leszaladtam a' konyha' ajtaja mellett lévő ágyba, melyben közönségesen hálni szoktam. Egy lyukon, melly az ágy' firhangján volt, kukutsálván, láttam, hogy néhány férjfiak egy urat vontzolnak-be. Közök láttam Bastidét, kit már esmertem; reá esmertem*

Jausionra is, kit egy aszszonyoság, ki, egy más aszszonnyal egygyütt az ajtónak bezárásában foglalatoskodott. Egygyik ezen aszszonyok között magasabb és erősebb volt Mansonné aszszonyomái, és egy hamuszín tollas fejer kalap volt a' fején. E' rószzúl érezvén magát, pálinkával segítettek rajta, 's mind kettőjüket az ablakon az utzára kibotsátották. Most már az említett urat az asztalra felültették, 's Váltóleveleket tévén elejébe parantolták, hogy nevét írja alá, olly fenyegetéssel: *hogy vagy alá írja, vagy mindjárt meghal.* Bastide és Jausion tették elejébe a' Váltóleveleket; mellyet ő aláírván, azonnal elővettek egy olly nagy kést mint a' milyennel a' disznónak vérit szokták venni, 's a' mellyet Bastide a' ruhája alól huzott-ki, 's elvágta az ember' gégéjét. Jausion tette rajta az első dőfést, de eliszonyodván a' dolgot, abbá hagyván Bastide hajtotta végre a' munkát. Utoljára Missoumierrel is tétettek az emberen néhány dőfést. Celard és az apám a' lábait fogtak; az anyám a' vért kavargatta kezével a' tseberbe. (Ennek hallására nagy irtódzást mutatott a' halgató közönség). — A' gyermek így folytatta szavait. A' gyertyát egy sánta úr tartotta. A' gyilkosságnak elvégződésekor valami zendülést hallván Bastide a' konyha' végénél lévő kabinétben, így szollott: *Van-e ott valaki?* az anyám azt mondta, *hogy egy aszszony van benn.* Bastide így felelt: *Azt meg kell ölnünk.* — Ezen szókra kijött Mansonné a' kabinétből, 's Bastidének labai elejébe borult. Mansonné az nap' délelőtt 9 órakor nállunk járt volt 's az anyámmal beszél; estve, mi-nekelőtte mi gyermekek lefeküdtünk, ismét oda jött, térdig lenyúló fátyol takarván a' testét. Neki nem tsináltak egyebet, tsak kezeit a' megholtak házára tétették (kétség kívül mikor megeskették). Bastide meggyőzni akarván magát, hogy

senki más niatsen jelen, az ágyamhoz is eljött; tettettem, hogy aluszom; Bastide kétszer tartotta az ábrázatom' felibe a' kezit, 's így szollott az anyámnak: Ezt a' gyermeket meg kell ölni, melyre az anyám 400 Frankért reá is állott. Azután affelett tanátskoztak, hogy mit tsináljanak a' megölt úrnak testével. Előbb úgy akartak, hogy belopják azt az ablakon a' Bankal' házába 's az ágyába fektetvén egy borotvát tegyenek a' nyaka mellé. Bastide és Jausion elmentek, hogy meglássák, véghez lehet-e vinni a' dolgot, de nem találtak lehetségesnek, mert valakit az ablakban láttak lenni. Így osztán arra határozták magokat, hogy a' testet vízbe vessek. Az anyám azután az asztalt 's a' mi véres volt, mindent megtörölgetett. Az apám ekkor éjjel nem jött löbbé haza. Engem más nap' reggel kiküldött az anyám a' mezőre, az atyámnak levest küldvén, 's azt bizta reám, hogy mondjam-meg neki, hogy a' tudvalévő dolgot vigye véghez. Az apám egy gödörnek ásásában foglalatoskodott; mindjárt gondoltam, hogy azt ő számomra ássa; megmondottam neki az anyám' izenetét; de az atyám megilletődve karjai közzé szoritott, és így szollott: *Nem tselekszem; viseld jól magadat gyermekem! 's távozz el innét.* Bastide zodikban jó reggel az anyámnál járt egy setét zöld felső ruhában. A' gödörbe, mellyet az atyám számomra ásott vala, azon disznók között egygyiket temették, a' mellyekkel a' megölt úrnak vérét meg-itatták, 's a' mellytől megdöglött.

Dübernard (a' Jausion Prokátora): Figyelnetessé kívánom tenni az ítélőszéket arra az ellemondásra, melly a' Mansonné és a' Bankalné leánykája beszédjeik között találtatik. Mansonné azt mondja, hogy ő férjfi ruhában ment Bankalhez: a' leányka ellenben, hogy ezen aszszony, aszszonyi ruhában volt ott. — *Mansonné:* Dübernard ur! az úr az én

kikérdezéseimet figyelmetesen megolvasta, úgy é? 's még is a' fontosságát nem vette észre. Nékem úgy tetszik, hogy ott a' van, hogy, én *Albyban igazat fogok szollani.* — *Dübernard:* Igen, igen, asszonyom! de ha az asszony igazat szollott, úgy a' kis Bankal nem tudja mit beszél, 's éppen ez az, a' mit én vitatok. — *Combette:* Nem tettene-é, asszonyom! a' maga nyilatkoztatásait még egyszer lebeszéljni, hogy látnok, mennyiben egygyeznek-meg a' kis leány nyilatkoztatásaival. — *Mansonné:* Én úgy itélek, hogy már eleget mondtam; már igen sokáig is nyult az ülés. — Ezzel az ülés berekesztetett.

(11-dik ülés). — Ezen ülésben Mansonnének *Rodat* nevű rokona jelent meg mint a' nevezetesebb tanú: — Én, így szoll ez, nem tudok egyebet, tsak a' mit Mansonnéól hallottam. Ő, mikor egygyütt találkoztunk, mindenkor nagy bosszankodást nyilatkoztatott-ki ezen történetért. Nagyon láttatott bánkodni a' megöletett *Fueldesért* 's ennek szerentsétlen fiájért. Egyszer azt kérlette töllem: hogy, ugyan ha *Märtz. 19-dikén* estve *Bankalnál* lettem volna mit csináltam volna? Én így feleltem elragadtatással: Áldottam volna a' gondviselést, hogy ezen gyilkosok közzé vezérlett, hogy egy be-tsületes embert életben megtarthassak. — Igen, úgy mond, de hát ha semmi fegyver nem lett volna nállam? — Így vagy megöltek volna engemet is, vagy kimenekedtem volna közülök, 's egyenesen szaladván az előjárókhoz, mindenekről jelentést tettem volna. — Ezen szavaim-ra Mansonné semmit se' felelt. — Egy más alkalmatossággal azt mondván nékem Mansonné, hogy ő semmit se' tud, ötöt még hamis tanúnak fogják tartani, azt kérdeztem tölle, hogy hát nem egy esmeretlen ember hozta-é ki ötöt a' kabinetből 's nem e' vezette-é onnét a' *Cité*

piatzára? — Mansonné így felelt nékem: Ugy van; megmondok mindent, ha kívántatni fog azt is hogy *Jausion* volt az, a' ki.... Itt elharapta a' hugom a' szavát; én nem akartam az ő elhalgatott szavát találgatni; a' beszédjét egészszen elérhetőnek gondoltam lenni. Én néki azt tanátsoltam, hogy senkit ártatlanul el ne vádoljon, egy bünöst el ne halgasson, a' *Birák* előtt semmit el ne tagadjon. — Ezen beszéd után a' *Rhodezi törvénytévő széknél* a' tanúk' szobájában találkoztunk ismét özsze, a' hol így szollott hozzám a' hugom: Gondolom-é, hogy ő a' *Bankal*' házában jelen lett volna? — Gondolom, mert maga mondta nékem hugomaszszony; a' közönség is tudja 's hiszi. Beszéljen-ki hugom mindent igazán az itélőszék előtt. — De, miként vallhatja-meg azt valaki, hogy ezen házában volt? — Mennél nagyobb áldozatot teszen hugomaszszony, annál inkább menteni fogják hibás lépését. — Igen, de hát ha esküvés tartóztatná urambátyámat? — Az esküvés tsak úgy szent, ha az embernek szabadságában állott azt letenni vagy le nem tenni. — Igen, de ha urambátyámnak az életét mentették volna meg, a' hóhér' pallosára juttatná é azt, ki a' gyilkosok keziből kimentette? — Ezek voltak hozzám, így végzi szavait *Rodat*, a' Mansonné tulajdon szavai, ki az ülés után hozzám jövén ekkor azt beszéltte, hogy a' *Bankal*' leánykájánál járván ez néki mindeneket előbeszélte, a' mi *Fueldessel* történt, t. i. hogy az asztalra tették; hogy magát védelmezni akarván, a' keszkenőt, mellyel a' száját bedugták volt, onnét eltaszitotta 's arra kérte a' gyilkosokat, hogy tsak annyi időt engedjenek, míg lelkét az Istennek ajánlhatja, melyre ezt mondotta: mindjárt fogsz te az ördöggel imátkozni. — Én mind ezeket, így végzette szavait a' hugom, egy más hajadontól is hallottam.

Elölülő: Mansonné hallá, mit beszéll a tanú: hát nem mond semmiben ellene. — *Mansonné*: Istenem! semmiben sem. — *Tajan* (a' Fueldes prokurátora): A' tanú azt mondá, hogy Mansonné azt mondotta néki, hogy adjon néki tanátsot, mert ha azt kívánnya, azt is mondani fogja: hogy Jausion volt, a' ki.... Kérem az Elölülő urat, hogy kérje-meg Mansonnétol, hogy mi ezen elhalgatásnak az oka? — *Mansonné*: Én Rhodezben azt mondottam, hogy ezen szavaimra nem emlékezem: itt pedig most azt mondom, hogy mivel rokonom erősíti, igaznak kell lenni, hogy ezeket mondottam. — *Romiguere* (a' Bastide prokurátora): Mansonné azt beszéllte Rodatnak, hogy a' gyilkosok megtagadták Fueldestől azt az utolsó vigasztalást, hogy imátkozhassék. Tegyenerről az aszszony meghatározottabb vallást; vagy czáfolja-meg Radátot. Eddig tsak felkiáltásokból állottak vallástételei; meglehet, hogy tsak kiáltozásoknak is fognak maradni. — *Elölülő*: A' Bastide' prokuratorának kívánsága az, hogy mondjameg Mansonné, mi módon esett értésére, hogy a' szerentsétlen Fueldestől az utolsó imátságot megtagadták? — *Mansonné*: Magam hallottam. Megelégszik-e Romiguere úr ezen vallástétellel? — *Romiguere*: Mindenkor megelégszem, mikor igazat szoll az aszszony: de nem elégszem-meg azzal, ha tsak annyi igazat mond, hogy a' gyilkosok közzül valamelyik a' feljebb felhozott káromló szókat mondotta. Nem, mint a' Bastide védője, hanem mint ember, mint polgár, úgy kérdezem: hogy ki volt az, ki a' szerentsétlentől ezen utolsó kérést megtagadta? — *Mansonné*: (a' fátyolt az ábrázatjáról felemelvén, hathatós hangon): Bastide volt.

Dübernard (a' Jausion prokurátora) Éppen most azt mondá Rhodat, hogy

hozzá így szollott Mansonné: Jól van, nem bánom, ha uram bátyám akarja azt is mondani fogom: hogy Jausion volt az, a' ki.... A' maga *Memoárjaiban* pedig nyilván erősíti ezen aszszony, hogy Rhodat előtt nem nevezte Jausiont, pedig, hogy az ő kifejezéseivel éljek, Gibraltartól fogva Archangelig mindenek erről beszéllnek; kérem hát az aszszonyt, hogy nyilatkoztassa ki magát nékem is Jausionra nézve olly világosan, mint *Bastidére* nézve Romigiernek kinyilatkoztatta. — *Mansonné*: Nékem magamnak nem jut eszembe a' dolog; de hiszem hogy igaz, minthogy rokonom mondja. — *Dübernard*: De hát még is ellenzöt erősít az aszszony a' *Memoárjaiban*? — *Mansonné*: Dübernard ur, mind tsak ezen *Memoárokat* emlegeti, pedig ezek tele vannak eltagadásokkal. — *Dübernard*: Aszszonyom! emlékezzék ezen tulajdon szavaira: Albyban nem fogok hazudni. Mondja-ki hát azt az igazat, a' melly felől rég' ígéretet tett, midőn mindennek nevében kérjük, a' mi szent az embereknek. — *Mansonné* (olly ironias hangon, melyből akár ki észre vehette, hogy mit gondol): Ugy látom, Dübernard úr, hogy az úrra nézve nagyon homályos az igasság. — *Dübernard*: Ugy van; de ennek aszszony az okozója, mint hogy meg nem szünik találó meséléssel beszéllni, 's az igasságot nyilván ki nem mondja. Én ha úgy volnék, első kötelességemnek esmerném lenni az igasságot a' Bírak 's a' társaság előtt kinyilatkoztatni. — *Mansonné* semmit se' szollván, az ábrázatjára eresztette a' fátyolt, leült 's halgatott.

Pinaud: Mansonnénak a' feljebb való tanuhoz intézett beszélgetéseiből az is látszik, hogy néhány hónapok után is jól emlékezett, hogy miképpen állottak a' Bankal' konyhájában a' holmik: annyi-
val jobban emlékezhettek azon személlyek-

re, kik rútul bántak véle, vagy a' kik mentették, annyival is inkább ha azelőtt is esmerte őket; különösen emlékezhetik azokra a' személyekre is, kik a' Rhodei vallatáskor még elfogattatva nem voltak, 's a' kikről azt beszélt az aszszony *Clemendotnak*, hogy fő részeseek voltak ezen gyilkosságban. Esmerte - é őket? Megnevezheti é őket? ha megnevezheti, azt megtszelekedni tartozik. — *Mansonné*: Minden a' mit az úr beszélt, csak annyit bizonyít, hogy én a' kabinémben voltam, egyebet semmit se'. — *Pinaud*: Azt is bizonyítja, hogy az aszszony' elméje eléggé magánál volt, arra, hogy megismerhesse a' körülötte álló személyeket. — *Mansonné*: Egy hordó, 's néhány darab deszkák, mellyekről én beszélttem, nem rejthetik-el magokat: az emberek ellenben, kik gyilkosságot követtek-el, iparkodnak eltitkolni magokat. — *Elölülő*: Igen, de ezek nem titkolták ám el magokat; meg lehetős sokáig tanátskoztak affelett, hogy megöljék-é az aszszonyt vagy ne'? Nevezze - meg az aszszony nekünk ezt a' két embert, kik még el nem fogattattak. — *Mansonné*: Meg fognak ezek is íteltetni, Elölülő uram, meg kell annak lenni. — *Pinaud*: Ojja magát aszszonyom olly dolgot erőssíteni, mellyet bizonyosan nem tud. Melly nagy bünt tenne isten 's emberek előtt, ha valamelly ártatlanra illy nagy gyanut háritana! Tudja-é bizonyosan, hogy azon emberek, kiknek még ítélőszék' elejébe kell állittatni, a' Bankal' házában voltak? — *Mansonné*: Én erre nem fogok felelni elébb, hanem csak mikor ott a' tanuk' padján ülök. — *Bastide*: Elölülő uram! én bámulok a' *Mansonné*' megaviseletén, azt kívánám, hogy ő is úgy feleljen, mint a' több vádoltattak, mert ő is részes.... *Mansonné*: A' kegyelmed részes társa-é *Bastide* uram! — *Bastide* (érzékeny hangon): Bámu-

lok ezen aszszonynak ellenem való mérgeződésén; nékem semmit se' hány szememre lelkemesmérete; miért támad meg ő itt egy egész familiát, feleségemet, gyermekeimet? miért juttatja szegény atyámat kétségbeesésre? Szóljon igazat! Miért nem botosátkozik-ki minden környülállásokra, a' miket látott? — *Elölülő*: Hiszen magára nézve, *Bastide*, ismet kimondá ezen aszszony az igazat; már harmadikszor vetette szemére magának, hogy őtet megfojtani akarta. — *Bastide*: Igazat mondott! Hát lehet igazat varni azon aszszonytól, a' ki Rhodezben szemtelenül hazudott? Itt újabb rágalmazásokra fokad. (*Bastidének* ezen deklamálása alatt tsufolódva nevetett az aszszony). — *Elölülő*: Hogy ezen aszszony a' Rhodezi ítélőszék előtt az igazat ki nem mondta, csak az ő lelkiesméretébéli gyötrelmes tusakodásait jelenti. — *Bastide*: Lelkiesméretébéli tusakodásait! — *Elölülő*: Igen is, lelkiesméretének azon kivánsággal való tusakodásait, hogy azt az esküvést meg ne szegje, melly által megígérte vala, hogy a' gyilkosokat el nem árulja. — *Bastide*: Tudjuk mi ezt mind; *Mansonné* egy olly komédiás aszszony, a' ki hirt nevet akar magának szerezni, akár melly úton módon, nem gondol véle; virtus által é vagy bűn által, néki mind egy. Engem' vádol, holott nem is esmer. Lássuk bár: aszszonyom, esmer-é maga engem'? — *Mansonné*: Én még igen is jól esmertem magat. — *Elölülő*: Reá esmert-é az aszszony a' Bankal' házában? *Mansonné*: Ha én őtet a' Bankal' házában nevére nézve nem esmertem is, jól esmerem most, hogy ő az az ember, ki engem a' Bankal' házában meg akart ölni. — *Elölülő*: Erössíti-é ezt az aszszony? — *Mansonné*: Igen, uram! 's ezen felyül azt is ki nyilatkoztatom, hogy ő az egygyik azon gyilkosok közül, kik *Fueldes* urat meg-

ölték. — *Bastide*: Úraim! tudják-é az urak, miért mondja ezen aszszony mind ezeket? Boszszúállásból; ő meg nem bocsáthat nékem azért, hogy meggátoltam, hogy egy rokonom feleségül vegye. Én nem tudom, miért nem beszélt ő úgy, mint a' több vádoltattak; miért nem teszen semmi nyilatkoztatást tűzbejövés nélkül? Miért mond mindent kiáltva, mint Racinében, mint a' vig és szomorú játékokban? — *Pinaud*: Még egy kérdést meg kell újitanom Mansonnéhoz: Mi történt az aszszonynak a' kabinétbe lett bemenetelétől fogva onnét lett eltávozásáig? — *Manssonné*: Megmondottam, hogy megeskettek. — *Pinaud*: Mitsoda szókból állott ezen esküvés? — *Manssonné*: Én abból semmit se' tudok; olyan voltam, mint egy holt. — *Pinaud*: Hol eskütti-meg? — *Manssonné*: Egy holt testnek labainál. Egy az ott lévők között kérte, hogy mi a' nevem; ezt én megmondtam, 's ő kezeséget vállalván érettem, elkisért a' Cité piatzára. — *Pinaud*: Nevezze-meg az aszszony azt a' két embert, kik a' Rhodezi perfolvás alatt még elfogattatva nem voltak. — *Manssonné*: Én, uram, ezeket meg nem nevezem. — *Pinaud*: Volnék én tsak Fő Prokurátor, tudnám én mit tsináljak. — *Manssonné*: Az ur azt, a' mit elhalgatni akarok, belöllem ki nem venné. — *Pinaud*: Az aszszony arra a' bünre tette érdemessé magát, mellyet a' törvény az olly tanukra nézve határoz, kik az igazságot tudják és ki nem mondják. — *Manssonné*: Uram!

én vádoltatott vagyok, nem tanú; a' vádolás' aktájában a' mondatik felöllem, hogy a' Fueides úr meggyilkoltatásában részes volnék; bizonyítsák reá ezt, és én az ellenem kimondatott büntetést szenvedni fogom. —

Fő Prokurátor: Én azt a' kívánságot, hogy Mansonné azon személyeket, kik még az ítélőszék' kezebe adattatva nintsenek, nevezze-meg, hirtelenkedésnek tartom. Az efféle vallástételek tsak a' törvénytétel' folyamatjának akadályoztatására valók lennének, 's a' részes bűnösöknek arra való jeladásul szolgálának, hogy álljon-el az igazságtévő szék elöl. Már rendelések tétettek az ő nyomoztatások végett, és én a' Mansonné halgatását tökéletesen helybe hagyom, azért, hogy így az igazságtévő széknek módja leszen a' részeseket megfogadni.

Bastide: Ki látta magát Mansonné, 19-dikben estve hazúl eljöni? — *Manssonné*: Senki. — Ki látta haza menni? — Senki. — Hogy volt az aszszony öltözve? — Mint férjfiú. — Ki várta azt a' ruhát? — Én magam. — Mit tsinált azután véle? — Elégettem. Megelégszik-é ezen feleletekkel *Bastide*? jól megfeleltém-é minden kérdéseire? — *Bastide*: Kivolt az a' személy, a' ki után való leselkedés végett az aszszony a' Bankal' házához ment? — *Manssonné*: Mi baja magának azzal? — *Bastide*: Mind tsak felkiáltások. A' Tündérek országában élünk. *Manssonné*: Maga *Bastide*, ott is a' rossz lelkék (Geniusok) közzé tartozik. —

Ezzel az ülés berekesztetett.

Száz forint huszas pénzért, adtak Váltó czédulában: —

Apr. 28-dikén 264 $\frac{1}{2}$ — 29-dikén 264 $\frac{1}{2}$ — forintot.

A Marhahúsnak fontja Bétsben, Majusra, 27 krajtzárra határozatott.

Hazai Dolgok és egyéb Toldalékok.

Magyar Ország.

A Pesten Apr. 25-dikén költ közönséges levelekben így irnak: —

Budán Apr. 13-dikán kezdődött a Tárnok Szék ülése a' Sz. Léleknek segítségül hívása után Gróf Brunszvik József Magyar Királyi Tárnok Mester, és Cs. Kir. Belső Titkos Tanácsos személyes előlülése alatt. Az ő meghívására ezen 9 szabad Királyi Városoknak küldöttjeik gyülekeztek össze, ugymint: *Budáról* Spoth György Ur, *Debreczenből* Fay János Ur, *Kassáról* Fedák János Ur, *Komáromból* Aistáli Laky Gábor Ur, *Pestről* Ságody István Ur, *Pétsről* Nagy Antal Ur, *Szakoltzárol* Jarabek 'Sigmund Ur, *Temesvárról* Mayer Ferencz Ur, *Zomborból* Putnik Antal Ur. A' további ülések Nagyságos Berzeviczi Pál Helytartó Tanácsbeli Kir. Tanácsos mint Vice Tárnok Mesternek Elölülése alatt folytattatnak.

A' Hazai Literaturának barátjai örömmel fogják hallani: hogy „Acta Literaria Musei Nationalis Hungarici Tom. I-mus“ már a' nyomtató sajtó alól kiszabadult. Azon szép nemzeti Intézetnek, mellynek gyarapodásán méltán ki ki örvendhet, ezen első gyümölcset annál nagyobbra kell betsülnünk, hogy a' benne foglalt dolgoknak fontosságát a' külső Typographiai ékesség is emeli. Nyomtatattott a' Magyar Universit'nak műhelyében, 's pompásságáról tsak azt mondhatjuk, hogy Didót és Bodoni híres Typographiai munkáik mellett méltó helyet foglalhat. Az előre fizető Urak Pesten Eggenberger Jós. Könyváros Urtól, vagy Királyi Tanácsos Miller Fer. Director Urtól nyomtatványait kezekhez vehetik.

* * *

Horváthországon Warasdon Kreutz Márton nevű polgár 's egyszersmind az ügy nevezett külső Tanácsnak is tagja halt meg a' múlt esztendőben, a' ki valamint életében, úgy halálakor is megkülömböztette ma-

gát jótévősége által. Azon házi szegényeknek, kiket életében is segedelmével gyámolgatott, 41,732 forintokat hagyott, melly summa azoknak már három rátákban ki is osztatott. Más szegényeknek is juttatott szép segedelmeket. Atyafijainak is eleget hagyott.

* * *

Ő Cs. K. Apostoli Felsége, Bellatintz helységet, Ns. Szala Vármegye' Táblabirájának, Bellatintz tulajdonos birtokosának alázatos kérésére, mező városá tenni, és ott öt sokadalmaknak (országos vásároknak) tartatását megengedni, kegyelmesen méltóztatott, melly vásárok következő napokon tartatnak, ugymint, Jan. 20-dik, Febr. 24-dik, Apr. 25-dik, Jul. 15-dik, és Nov. 5-dik napján.

B é t s.

Ő Felségek a' Császár és Császárné, Apr. 23-dikán *Triestből* Fiume felé útnak indulván, oda, délutáni 4 órakor szerentsésen megérkeztek.

* * *

A' Bétsi újságban olly rendelés hirdettetett ki, hogy, mivel több olyan kérelmek érkeztek az Alsó Austriai Kormányozószerék' elejébe, mellyekben a' Dunán való Gőz-hajózásra kizorító just kérnek némelly emberek, meghatározatott, hogy ezeknek tizen öt esztendőre való *privilegium* adatlássék, olly feltétellel, hogy miad azok, a' kik ezen esztendőben Oktober' utolsó napjáig a' Dunán, a már kihirdettve lévő rendelésekkel meg egygyezőleg, Posonytól fogva Bétsig, vagy pedig *Béltől* fogva *Kremsig*, vagy valamelly más illy darab vizen, a' magok gőzhajóikkal, helybehagyható próbaútat tesznek, ezen privilegiumban egyenlően részesüljenek 's ezen jussal egyformálag éljenek, 's minden mások, kik a' feljebb mondott hónap és nap után, hasonló hajózást akarnának felállítani, ebből a' meghatározott 15 esztendőknél elteléséig kizorittatnak.